

Zajímavá místa Karlovarského kraje – Skály v okolí Bečova nad Teplou

Stanislav Wieser, Karlovy Vary

Krajinná památková zóna Bečovsko je vyjádřením kulturní a přírodní hodnoty tohoto území v rámci CHKO Slavkovský les. K vyhlášení památkové zóny došlo v roce 2014, takže můžeme ztotožnit její 10. výročí s letošním

50. výročí ochrany Slavkovského lesa. V jeho území se stalo Bečovsko takřkajíc perlou.

Z mnoha námětů, kterými by se daly popísovat znamenitosti Bečovska, jsem pro tento článek zvolil skalní útvary převážně skryté v lesních porostech, přesto pro zdejší krajinný ráz typické. Při letošní rekonstrukci silnice v zatáčkách nad Bečovem jsem si vzpomněl na své články v Arnice 19/1988 a Arnice 30/1992, kde jsem mimo jiné zmínil skalní útvar zvaný Psí skalka, tehdy vyčnívající nad les při pohledu z této silnice. V krátkém článku jsem vyslovil domněnku, že přiložené obrázky jistě nebudou poslední pozvánkou k exkurzím do zdejšího mnohotvárného světa skal.

Pokud si vzpomínám, exkurze tam vedeny byly a turistické značení přivedlo do prostoru skal mnoho zkoumavých jedinců. Dávno již je vede zeleně značená turistická cesta z Bečova východním směrem kolem trojice rybníků. V údolí podél cesty jsou četná balvaniště z rozpadlých mrazových srubů, výše nad svahy stojí malé skalní hradby a věže. Tedy věž ve smyslu odborného názvosloví (Rubín et Balatka 1986) jsem tam našel jen jednu – žulový útvar pojmenovaný Panna (GPS 50.0841886N, 12.8586147E). Na Psí skále (708 m n. m.) je již v úvodu zmíněný útvar, který má podobu věžičky. V širším okolí značené cesty je na serveru Mapy.cz vyznačeno množství skal, které jsou vypreparovány zvětřováním a rozpadem povrchu zdejšího žulového masivu. Severněji jsou četné skály v okolí vrchu Besídka (713 m n. m.), nejvyššího bodu krajinné památkové zóny Bečovsko. Černý rybník v údolíčku pod Besídkou při snížení hladiny odhaluje tzv.

▲ Bečov nad Teplou od Petrovy hory.

◄ Psí skalka fotografovaná pro Arniku v roce 1987.

Gothestein, výřez z dobové pohlednice (archiv J. Šindeláře).

kamenné stádo, tedy plošné seskupení balvanů o rozměrech od 1 do 4 metrů. Kamenná stáda lze objevit i na jiných místech Slavkovského lesa, ale rozlohou se nedají srovnávat s těmi ve Středočeské pahorkatině, kde byla takto pojmenována.

Okrajem skalnaté oblasti pod Bečovskými rybníky prochází také turisticky značená „Panoramatická stezka kolem Bečova nad Teplou“ vyznačená v roce 2011 (web 1). Jižněji jsou z ní přístupné žulové skály v prostoru Petrovy hory (Nad Nádražím, 644 m n. m.). V celé své trase dlouhé 8,9 km s převýšením 490 m stezka prochází kolem mnoha skalních žulových výchozů. Průchod po ní je spíše pro dobrodružné povahy, jak o tom svědčí ohlasy na webových stránkách. Skalnatý hřbít Petroy hory se zvedá z údolí Teplé v Bečovské botanické zahradě, kde je na skalní stěně zpřístupněna „1. česká bioferrata Bečov“. Výše při stezce je skalní blok, který v určitém směru pohledu lze nazvat viklanem. Spocívá však na ploše, která neumožňuje jeho rozkývání, takže může být označen jen jako pseudoviklan.

- ▲ Skalní věž Panna (GPS 50.0841886N, 12.8586147E). Foto Přemysl Tájek.
- ▲ Černý rybník s kamenným stádem (rok 1984).

- ▲ Pseudoviklan u Panoramatické stezky pod Petrovou horou.
- ▲ Goethův kámen fotografovaný před rekonstrukcí silnice nad Bečovem.
- ▲ Zpevněný svah silnice v místě bývalého Goethova kamene. Všechny fotografie Stanislav Wieser.

V jihovýchodním oblouku Panoramatická stezka prochází úbočím Homolky, která je na rozdíl od popisovaných skal neovulkanickým výchozem čediče v masivu granitů. Sloupcová odlučnost horniny je patrná na povrchu tohoto homolovitého útvaru, který nevyrazně vystupuje nad hladinu lesního porostu. Blíže k městu také Šibeniční vrch se svými žulovými skalami nevyčívá nad koruny stromů. Zbytky popraviště jsou ze žulových kvádrů. Nižle na úbočí vrchu je opuštěný lom, kde byl dobýván stavební kámen.

Výhled na město v mnohotvárné krajině je ze Zlatého vrchu. Několik dalších vyhlídek spočívá na výchozech žulových skal. Při hledání skalisek v okolí se ovšem objevují mnohé nečekané výhledy, které většinou vznikají v místech mýcení lesa.

Na závěr pobídky ke hledání skalních útvarů zmíním jeden, který již nenajdeme. Až bude v tomto „výročním“ roce otevřena silnice mezi Bečovem a Toužimí, neuvidíme vpravo nad ní za první obnaženou skálou Goethův kámen (Goethestein, GPS 50.0809322N, 12.8486686E). Pod osaměle stojícím domem č. p. 356 bývalo skalisko pojmenované podle tvaru balvanu, který se podobal profilu Goethovy hlavy. Pro povědomí o všeobecně uctívaném básníkovi a vědci dostala své místo kresba Goethova kamene na pohlednici z Bečova, vydané asi ve 30. letech 20. stol. Svah v místě zmizelé skály je zpevněn ocelovou sítí, ikonické balvany jsou možná v podloží silnice.

Další hledání skalních útvarů v okolí Bečova jistě přinese jejich personifikované pojmenování a upřesní zákresy do map. Podstatné zůstanou vjemy ze zdejší přírodní scenérie skal. ■

Literatura:

Rubín J. et Balatka B. (1986): Atlas skalních, zemních a půdních tvarů. – Academia Praha, 388 pp.
 web 1: www.natreku.cz (Turistická trasa u Bečova nad Teplou v CHKO Slavkovský les)